

Përdorimi i Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Njësi Ekonomike Familjare, 2024

Tiranë, më 11 Dhjetor 2024: Në vitin 2024, bazuar në rezultatet e anketës së “Përdorimit të Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Njësi Ekonomike Familjare dhe Individë (TIK)”, në grup-moshën 16-74 vjeç, e përdorin internetin 86,2 % e tyre, nga të cilët 96,4 % e përdorin “disa herë gjatë ditës”.

- 99,9 % e individëve përdorin aparat celularë / telefona inteligjent (smart) për të hyrë në internet, ndjekur nga: kompjuter/desktop (29,2%), laptop (28,5 %) dhe nëpërmjet tabletit (19,4 %);
- 98,9 % kryejnë thirrje / video thirrje (përmes Skype, Viber, WhatsApp, etj.);
- 97,1 % e Njësi Ekonomike Familjare në Shqipëri kanë akses në internet prej të cilave:
 - 91,5 % kanë akses në internet me rrjet fiks broadband (rrjet optike ose kabllor, ADSL, etj.);
 - 99,3 % kanë akses në internet nëpërmjet lidhjes “mobile broadband” (3G/4G, tablet, etj.).
- **Aktivitetet që kryhen nëpërmjet internetit në “tre muajt e fundit”, nga momenti i kryerjes së intervistës, të cilat kanë regjistruar rritje më të larta janë:**
 - internet banking (e-banking): 3,3 pikë përqindje;
 - aksesimi i të dhënave shëndetësore online (e-albania seksioni i shëndetit): 1,5 pikë përqindje;
 - leximi i lajmeve online (gazeta apo revista, etj.): 1,3 pikë përqindje.
- 99,4 % e popullsisë së grup-moshës 16-74 vjeç, kanë një llogari në platformën digjitale e-albania;
- 42,4 % e popullsisë së grup-moshës 16-74 vjeç, kanë kryer blerje “online” në “12 muajt e fundit”;
 - Ndër blerjet “online”, që zënë peshën më të madhe janë:
 - Blerja e roba / këpucë / aksesorë me 90,3 %;
 - Shërbimet e dërgimit (katering) në shtëpi nga restorantet apo fast food me 59,7 %.
- **Të gjithë aftësitë teknologjike apo kompjuterike kanë shënuar rritje, ku rritja më e lartë është shënuar në aftësitë lidhur me: “instalimi i software/aplikacioneve” me rreth 1,9 pikë përqindje.**

Për publikim 11/12/2024

Vijon

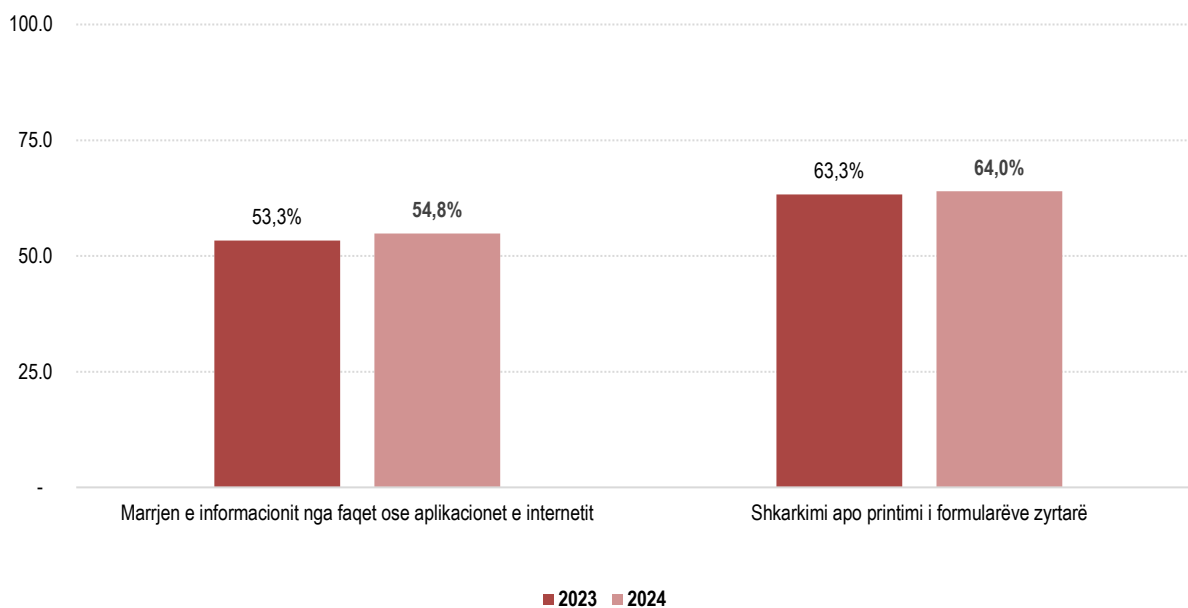
Përdorimi i TIK nga individët e grup-moshës 16-74 vjeç

Individët e moshës 16-74 vjeç që kanë përdorur internetin në “tre muajt e fundit” nga momenti i kryerjes së intervistës, përfaqësojnë 86,2 % të popullsisë në studim. Tregues i cili ka regjistruar një rritje rreth 3,1 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2023. Ndër to, përdoruesit e shpeshtë të internetit përfaqësojnë, 96,4 % të individëve (që përdorin internet disa herë gjatë ditës), ndjekur nga ata që e përdorin çdo ditë / pothuajse çdo ditë me 3,3 % dhe 0,3 % ata që përdorin internetin të paktën një herë në javë.

Përdorimi i e-qeverisjes

Në vitin 2024 të gjithë kategoritë për kontaktet elektronike nëpërmjet internetit me autoritetet publike dhe disa shërbime publike, si faqet e internetit në lidhje me detyrimet e qytetarëve (p.sh. deklaratën tatimore, njoftimin për zhvendosje), të drejtat (p.sh përfitimet sociale), dokumentet zyrtare (p.sh letërnjoftim, certifikatë të lindjes), shërbimet arsimore publike (p.sh biblioteka publike, informacion mbi regjistrimin në shkollë ose universitet, shërbimet e shëndetit publik) kanë shënuar rritje. Rritja më e lartë është shënuar për kategorinë “marrje informacioni nga faqet ose aplikacionet e internetit” me 1,5 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2023 ndjekur nga kategoria “shkarkimi apo printimi i formularëve zyrtarë” e cila ka shënuar rritje me rreth 0,7 pikë përqindje.

Fig. 1 Përdorimi i e-qeverisjes 2023-2024, në %

Përdorimi i e-blerje (blerje online)

Blerjet “online” i referohen porosive të mallrave ose shërbimeve nëpërmjet internetit, blerjen e tyre nëpërmjet internetit (e-blerje) për qëllime personale nëpërmjet çdo lloji pajisjeje (desktop, i lëvizshëm ose i dorës, përfshirë telefonin celular ose telefon smart). Blerjet “online” janë kryer nga 42,4 % e popullsisë së grup-moshës 16-74 vjeç “në 12 muajt e fundit” (me një rritje prej rreth 4,0 pikë përqindje) dhe 20,4 % janë kryer në “3 muajt e fundit” nga momenti i kryerjes së intervistës (me 1,2 pikë përqindje rritje).

Tab. 1 Shpërndarja e individëve për blerjet online në “3 muajt e fundit”, 2023-2024, në %

Mallra ose shërbime	Blerjet "online"	
	2023	2024
Rroba/këpucë/aksesorë	88,8	90,3
Shërbimi i dërgimit në shtëpi (restorante, fast food, etj)	40,3	59,7
Produkte kozmetike/bukurie/mirëqënie	37,7	41,8
Ushqime/pije nga dyqanet/ofruesit	33,8	37,2
Produkte shtëpiake	30,1	33,3
Të mira dhe mallra sportive	24,7	32,8
Pajisje elektronike/shtëpiake	18,7	19,7

Aftësitë teknologjike dhe kompjuterike

Në vitin 2024, të gjitha aftësitë teknologjike apo kompjuterike kanë shënuar rritje.

Tab. 2 Shpërndarja e individëve sipas aftësive të TIK, 2023-2024, në %

Aftësitë teknologjike dhe kompjuterike	2023	2024
Transferimi i materialeve	45,2	45,8
Instalimi i software/aplikacioneve	38,2	40,1
Kopjimi/lëvizja e fileve/ folderave	34,8	35,2
Përdorimi i programeve edituese	33,1	33,9
Përdorimi i programit word	28,2	28,3
Krijimi i prezantimeve	27,0	27,4
Përdorimi i programeve për ndarjen e file-ve	19,5	19,8
Ndryshimi i opsioneve të një software-i	15,3	15,5
Krijimi i kodeve në një gjuhë programimi	8,3	8,7

Metodologjia

Anketa mbi Përdorimin e TIK në Familje dhe nga Individët është një vërtetim statistikor që kryhet pranë njësisë ekonomike familjare (NjEF) dhe ka objekt të gjithë individët të grup-moshës 16-74 vjeç me vendbanim të zakonshëm në Shqipëri.

Të dhënat e Anketës së Përdorimit të Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Familje dhe nga Individët do të shërbejnë si një nga inputet për llogaritjen e përdorimit të treguesve mbi teknologjitë e përdorura për informacion dhe komunikim nga familjet dhe individët.

Anketa mbledh të dhëna mbi çështje në lidhje me përdorimin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit në familje dhe nga individët mbi: pajisjet e familjes për teknologjitë e informacionit dhe komunikimit (telefon, pajisje kompjuterike, akses në Internet), përdorimin e internetit, e-blerjeve, e-qeverisjes, etj. Për të analizuar më shumë aspekte të përdorimit të teknologjive të reja të cilat janë gjithmonë në zhvillim pyetësi është dinamik, kështu që çdo vit shtohen module të reja pyetjesh me periudha të ndryshme reference kohore.

Anketa mbi Përdorimin e TIK në Familje dhe nga Individët u krye për herë të parë në vitin 2018 me një kampion përfaqësues për të gjithë Shqipërinë.

Në vitin 2024, Anketa mbi Përdorimin e TIK në Familje dhe nga Individët u krye me një kampion prej 7.200 NjEF. Në përfundim të vërtimit u intervistuan rreth 4.724 NjEF të shpërndara në mënyrë uniforme në të gjithë territorin e Shqipërisë. Shkalla e përgjigjes së NjEF, e llogaritur si raport i numrit të NjEF që kanë plotësuar anketën ndaj numrit të NjEF të zgjedhura, shprehur në përqindje rezultoi 65,6 %.

Zgjedhja e kampionit bëhet sipas një procedure dy-hapëshe. Njësitë e hapit të parë (PSU) janë zonat e Censit të homogjenizuara, me probabilitet përpjesëtimor me madhësinë e zonës së Censit. Në hapin e dytë, brenda secilës prej zonave të zgjedhura në hapin e parë, zgjidhen sipas metodës së zgjedhjes sistematike me probabilitet të barabartë një numër fiks prej 10 NjEF. Zgjedhja në të dyja hapat është bërë në mënyrë të rastësishme.

Mbledhja e të dhënave:

Kryhet një interviste direkte nga anketuesit me pyetësor në tablet (metoda CAPI) ku përfshihen pyetje për familjen dhe të dhënat bazë në lidhje me të, si dhe realizohet intervistë individuale për çdo person prezent në NjEF i grup-moshës 16-74 vjeç.

Struktura e pyetësorit:

- Informacion i përgjithshëm;
- Karakteristikat demografike të anëtarëve të NjEF-së;
- Pyetësi Individual (karakteristika socio-demografike, modulet mbi përdorimin e TIK prej tyre).

Përkufizime:

Një njësi ekonomike familjare (NjEF) i referohet një grupi personash ose një personi me lidhje gjaku ose jo të cilët banojnë së bashku në një banesë dhe që ndajnë një ekonomi pjesërisht ose plotësisht të përbashkët.

Periudha e referencës/referuese është kohëzgjatja së cilës i referohet një çështje e caktuar informacioni. Anketa përdor periudha të ndryshme reference në varësi të tipit të informacionit që duhet marrë dhe objektivave të secilës çështje për t'u analizuar. Në vitin 2024 anketa është kryer në periudhën Maj – Korrik 2024.

Interneti është sistemi rrjeteve kompjuterike të ndërlidhura që përdorë Suitën e Protokollit të Internetit (TCP/IP) për të lidhur miliarda pajisje në të gjithë botën. Ai është një rrjet i rrjeteve që përbëhet nga miliona rrjete private, publike, akademike, biznese, dhe qeveritare, me fushëveprim lokal deri në global, të lidhura nga një koleksion i gjerë elektronik, wireless, dhe teknologjitë e rrjeteve optike. Interneti mbart një gamë të gjerë të burimeve të informacionit dhe shërbimeve, të tilla si dokumentet e ndërlidhura hypertext dhe aplikacionet e World Wide Web (www), posta elektronike, telefonia dhe rrjetet peer-to-peer për file sharing.

Akses i referohet qasjes në internet jo vetëm në shtëpi por a mund anëtarët e familjes t'a aksesojnë atë kur /ku të duan.

Shërbimi me Internet Broadband është forma më e përdorur e qasjes në internet për shkak të shpejtësisë së lartë; ajo ofrohet në disa forma të ndryshme, DSL, ADSL gjithashtu fibra optike, kabllor dhe satelit, rrjete WiFi publike, përmes antenës.